Ն՝ 9455 1916 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 8/21 ԲԷՆԶԵՆՊԻՀ 8 ԻՅԼՈՒԼ 1332 32ԻՆՃԻՊՍԷՆԷ

جريدهٔ شرقيه

(تاريخ تاسيسى ۱۲۹۳)

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՃԷ

ԵԷՎՄԻՃՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶԷԹԱ

Թարիխը թլէսիսի 1877

صاحب امتياز آغوب جوملك

مؤسسى ديكران جوملك

بك اوغلنده كوچك پارمق قپوده ابيل

سوقاغنده ۱۳ نومرولى دائرهٔ مخصوصه‌سنده

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՍԱՑ ՎԻ ՄԻԻՏԻՄԻ
ՏԱՎԱ ՎԷՔԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւհասսիսի : ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Պեյօղլընցա Քիւչիւք Բարմաք Գապուսա
Իպիլ սոգաղընցա Նօ. 13

20 ԲԱՐԱ

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

Սեպտ. 7 թարիխի զարարկեանը ումումիկին թիպլիզը բեամիսի տիր:

1.—Ֆէլահիյէ ճէպհէսինէ սիւչմէն 6 էյլուլտա աղբը թօրճլարըլա մէվզամզը թէքրար պօմպարտման իթտի. հիչ խաատարըմըզ եօղ սըր:

2.—Իրան ճէպհէսինէ 6 էյլուլտա Ռուսլար միւթէատտիտ իսթիգամէթ-լէրտէն զայիֆ զուվէթլերլե Տեվլէթ-ա զատա թէքրրուզ իթտիլէր. այնը զէմանտա Համատանդն չըմալինէ տէ պազը Ռուս սիւվարի զրթատթը թէ-արրուզա կէչտիլէր. պու թէքրրուզ-լարը թէմամէն բիւսլիւրթիլտի:

3.—Գոֆգաս ճէպհէսինէ սաղ ճէ-նահտա Օկնօթ մանթըգասընտա սիւչ-մէնին իքի տէֆա եաքաբզը զուվէթի պազդն զայիֆլա թարա իտիլտի:

4.—Սայիր ճէպհէլերտէ հայիզի է-հէմմիյէթ պիր վագտա օլմասը: Մ.

ՌՈՒՍԼԱՐ ԹԷՀՐԱՆԸ ՊՕՇԱԼԹԸՅՕՐ

«Ռէսթ» կազէթասընդն պէյանընա կէօրէ, ասաքիրը Օսմանիյէնին թէհ-րանա սոզրու իլէրուլէմէսի հասէպիյլէ Ռուսլար չէհրը մէզքիւրը թախլիյէյ զարար վէրմիշլեր վէ պու պապտէ, իյճապ իսէն թէհլիպլիսատթա պաշլա-մըշլար սըր: Ս.

ԿՐԱՆՏԻՒԳ ՆԻԳՕԼԱ ՆԻԳՕԼԱՅԷՎԻՉ

«Նոյէ Բօթէրատամիչէ Գուրանթ»ըն իչարընա նազարէն, կրանտիւգ Նիգօլա Նիգօլայէվիչ պու կիւնլերտէ Քիյէֆէկի-պուլ ժէն. Իվանօֆ իլէ միւլազը օլ-պուզատան գոնրա, մուհիմ պիր միւզա-քէրէտէ պուլընմակ իւզրէ Ռումանիա-յա ազիմէթ էյլէյճէք իմիշ: Կրանտիւ-գին Ռումանիայու միւվասէլէթինէ Ռուս վէ Ռումէն զրթատթընդն թէար-րուզա պաշլամասընա ինթիզար օլու-նըյօր: Կրանտիւգ Նիգօլանդն Պուլկա-բիսթանա զարշը հարաքեաթը հարպի-յէտէ պուլընան Ռուս վէ Ռումէն զբ-թատթընդն պաշ օսմանանլըզընը տէ-րէօնէ իտաւպ իթմէյէճէկի հէնուզ մալիում տէյիլ տիր: Ս.

ՃԱԲՕՆ ԺԷՆԷՐԱԼԼԱՐԸ

Բրիսթիյանիատան «Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ» կազէթասընդա իշար օլունը-ղընա կէօրէ, մահալի Ճաբօն սէֆիրի պիր միւլազաթ էնտասընտա էրքանը հարպ հէյեթլերի իլէ պէրապեր չէհրը մէզքիւրատէն կէչէն եէտի Ճաբօն ժէ-նէրալընդն իրամէթը զաթիյէտ պու-լընմազ իւզրէ Լօնտրա թարիզիլէ Վարշ ճէպհէսինէ ապիմէթ իթտիկինի պէյան էյլէմիշ տիր: Պու ժէնէրալլար-տան իքիսի կէչէն իլք պահարատա Շարգ ճէպհէսինէ Պրուսիլօֆընդն օրտու-լարընտա գօմանտանլըզ վազիֆէսինի իյֆա էյլէմիշ տիր: Ս.

ՌՈՒՄԱՆԻԱ ՀԱՐՊԸ

Ռումանիալըլարընդն Թրանսիլվանիա-տա էասալը հիչ պիր իշ կէօրմէյէրի իմքանը օլմասընդա տա Հացէկ զուրպինէ տիւն օղրատըգլարը իլք մաղլուպիյէթ պիր տէլիլ տիր. Ռումա-նիալըլար սէրսէրիլիք վէ սէրսէմլիք-տէ տէվամ իտէրէք Թրանսիլվանիա-տա պիր աղ տանա իլէրիլէրլէրսէ խա-թընը ու խէյալլարընա կէլմէտիք տա-հա չօգ մուհիմ հէզիմէթլերէ օղրայա-ճակլարը պիզճէ մուհագգակ տըր. պի-նէյն ալէյհ պիզ օ հավալիտէքի վու-զուաթընդն ինքըշֆընա պէօյիւք պիր էմմիյէթլէ վէ այնը զէմանտա տա պէօ-յիւք պիր սապրսըզլըգլա ինթիզար ի-տիյօրըզ: Թ. Է.

Ռումէն վահէթլերի. — Ռուսիա, Ռումանիա զբթատթընդն հիյնի բիւ-ճաթլարընտա Տօպրուճա Պուլկար է-հալիսինէ զարշը իճրա իթտիքլերի մէ-զալիմ հաղընտա պիր «անքէթ» թէր-թիպ իթմէք իւզրէ Պուլկար հիւքիւ-մէթինին վագը օլան տավէթի իւզերի-նէ, Սօֆիա Ամէրիկա մասլահաթկիւզա-րը էվվէլքի կիւն Ռումանիալըլարտան իսթիրատա օլընան չէնրլէրի զիյարէթ իթմէք իւզրէ ազիմէթ իթմիշ տիր: Ս.

ՌՈՒՍ ՃԷՊՀԷՍԻՆԷ

Ամէրիկան Հարպ Բաբօրը.— Բրէնս Լէօբօլտ տը Պավիէր ճէպհէսիճէ.— Կիւնտէզին Լուցգին զարպընտա ժէն. Ֆոն տէր Մարվից օրտուսընդն մէվզա-լարընա գարշը Ռուս թէարրուզլարը անճադ զբսմէն իտիլէպիլմիշ տիր: Տիւշմէնին մէվզալարընդն զբսմը քիւ-լիսինէ Ռուս քիյատէսի, քէնտիսինէ գարշը պիզգաթ Ռուս թօրճըսը թարա-ֆընտան արդատան թէվճիհ օլունան ամէնէ բաղմէն սիբէրլէրինէ պիր տիւրլիւ չըզմամըզ սըր..... (պուրա-տա թէլէկրաֆընդն պիր գաչ քէլիմէսի նօգսան սըր) վէ կիճէ էնտասընտա Ռուսլար, միւթէատտիտ քիմլէրէր հա-լինտէ հիճրատ իճրատյէմիշլերտէ, պու թէարրուզլար տիւշմէն իչին էն պէօ-յիւք զայեաթ իլէ ազիմ զալմըշ սըր: Սիբէրլէրիմիզ Զէլոֆ գուրպինէ մուվազզաթէն կիրմէկէ մուվաֆֆագ օլան իսատիմ քեամիլէն տէֆ ու իսրաճ օլունմըշ սըր:

Սիւվարի ժենէրալը արճիտիւգ Շարլ Ֆրանսուա Ժոզէֆ ճէպհէսի.— Նարա-եօվկա նէհրի իւզերինէքի մուհարէպէ լէհիմիզ ինքըշաֆ էյլէմէքէ պէրաէ-վամ քսը: Տիւշմէնին չիտաէթլի թէ-արրուզլարը տէֆ ու թարա իտիլմիշ տիր: Շիմանտէն գարշա մէքթուբ օլան Գարբաթլարտա Ռուս թէարրուզլարը տէվամ իտիյօր: Տիւշմէն պազը միւն-ֆէրրա մուվաֆֆագիյէթլեր իհրազ էթ-միշ տիր:

Թրանսիլվանիա տարիւլիսարը.— Ռումէնլեր Զիւրատիւգ պոզազընդն էօթէ թարաֆընա սիւրիւմիշլեր տիր: Գ.

ԱՎՍԹՐԻԱ ՀԱՐՊ ԲԱԲՕՐԸ.—Սիւ-վարի ժենէրալը արճիտիւգ Շարլ Ֆրան-սուա Ժոզէֆ ճէպհէսի.— Գարբաթ-լարտա սիւշմէն թէարրուզլարընդա ֆէվզէլատա պէօյիւք պիր ինտա իլէ աէվամ էյլէմիշ տիր: Լուչինանընդն ճէ-նուպընտա վէ Պիսթրիչանընդն ճէնու-պընտա Ռուսլար մահալի մուվաֆֆա-գիյէթլեր իհրազ էյլէմիշլեր տիր. սիւշմէնն պունտան պաշգա հեր թա-ռաֆտա ատֆ վէ թարա իտիլմիշ տիր: Լուբնիցա Տօլնանընդն ճէնուպընտա, սիւշմէն քիթիլէրը հալինտէ իճրատը-նա թէվէսսիւլ իթտիկի իլէրի հարէ-քէթլերի իլէ մուզապիլ Ալէման թէար-րուզընընդն թէրագզըսընա մանի օլմա-զա պիտուա օլարակ չալըշմըշ սըր:

Ժենէրալ Ֆոն մարշալ բրէնս Լէօ-բօլտ տը Պավիէր ճէպհէսի.— Տիւշմէ-նին ժէնէրալ թէրճիմանգի օրտուս-ընա զարշը իճրատընա թէշէպպիւս իթտիկի թէարրուզլար տանա պիտա-յէթտէ էրիյիպ մանվ օլմըշ սըր: Բօա-թօմիթի իլէ Զէլոֆ տրատընտա, սիւշ-մէնին ժէնէրալ Ֆոն տէր Մարվիյին զօմանտասը ալթընտաքի Ալէման վէ Ավսթրիա-Մաճար զբթատթընդա զարշը քէսիֆ քիթլէրէր հալինտէ իճրատընա թէշէպպիւս իթտիկի հիճմուլար ազիմ զայմըշ սըր. Ռուսլար հէր թարաֆտա տէֆ վէ թարա իտիլմիշլէր տիր. պու սատան Ռուսլար հիճմուլարընդը թէք-րար էյլէմիշլէր տիր: Զէլոֆ զուր-պինէ սիւշմէն սիբէրլէրիմիզէ կիր-մէկէ մուվաֆֆագ օլմուշ իսէ տէ, տը՝ մուզապիլ թէարրուզլարըմըզա սիւ-ճաթա մէճպուր էյլէտիք: Գ.

ՌՈՒՄԱՆԻԱ ՃԷՊՀԷՍԻՆԷ

Ավսթրիա հարպ բաբօրը.— Ռու-մէնլեր Հօթինկին ճէնուպը չարպիսին-ա՝ թէմամէն տէֆ ու թարա իտիլմիշ-լեր տիր: Բէթրօշէնի չէհրի վէ Զիւր-սիւզ պոզազը նէնիտէն եէտը թասար-ռուֆըմըզա կէչմիշ տիր: Գ.

ՊԱԼԳԱՆ ՃԷՊՀԷՍԻՆԷ

Ժենէրալ Ֆոն մարշալ Ֆոն Մա-քենզեն կրուբը.— Տօպրուճասա սիւ-թէխալիֆ մուվաֆֆագիյէթլէչիսատէթլի մուհարէպաթ ճէրէյան էյլէմիշ տիր: Տիւշմէն ալէյհճէյլէ կէլէն զուվվաի իմ-սասիյլ սայէսինտէ, մէվզալարընտա ֆէվզէլատէ անուսանէ պիր մուզավէ-մէթ իպրազ էյլէմէքտէ տիր: Գ.

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

ՀԱՐԳԸՆ ՏԷՂԱՄԸ ՄԻԻՏՏԷԹԻՆՃԷ ՄԱԱՇԱԹԱ ԶԱՄՄԻՑԱԹ ԻՃՐԱՍԸ ՀԱԴԳԸՆՏԱ ԳԱՆՈՒՆԸ ՄՈՒՎԱՖԳԱԹ

Զաթը Հաղրէթը Խաթիշահի իլէ Խանէտանը Սալթանաթ ամսի քիրա-մընա մուխասսէսաթը չէնրիյէլերինին կիւզէլ օն պէշի նիսապէթինէ վէ միւ-վազէնէի ումումիյէյէ տաթիլ տէվայիրը միւլքիյէ պիւտճէլերինին մատաթի ֆասլլարընտան մատաշ վէ իճրէթ ալ-մագտա պուլընան պիրսումում մէմու-բիյն վէ մուալլիմին վէ միւսթահսէ-մին իլէ մուխասսէսաթը զաթիյէ մի-

— Հէր մէնդա զարանըզտա սիզէ եաղըլաճագ իտի. պիր տէ պաղարսընդ ժանա պիր եարտըմ կէլտի...

— Պէր եարտը՞մ մը,

— Պէր տօսթ, էկէր թէրճիհ ի-տերսէնիզ, պիր ատատ վար քի, ոնը սամիմանէ սէվիյօր վէ ոնը զաղահաթլը ատատ իտէճէք եէրտէ, ատըտը, վէ հեր չէյ ատֆվ իտուպ, սէրվէթինի, իսմինի վէ նիհայէթ հեր չէյինի իհտա իթտի: Իսմի տէ Ֆէրնան Տէգօմպ սըր:

— Է՛յ...:

— Ժանընդն պիր զբզը վար: Բէնտի իսթիզալինի տիւշիւնտի վէ Տէգօմպընդն ատատաթընտան միւթէէսիր օլուպ, թէքլիֆինի զաղուլ իթտի:

— Իշ թամամ, մըրըլտանտը գա-բիթէն, պէն իսէ պիր իզտիվաճը տիւ-շիւնիյօր իտիմ...:

— Մէքթուպըմը ալմասընը՞զ մը, տայրճըզըմ տէյու Ժան սօրտու:

— Սէքթո՞ւպ մը. պէլքի պէնիմ հարաքէթիմէն սօնրա կէլմիշ տիր:

— Օ հալտէ նէ՞ եաբմագ իսթէ-յօրսընըզ:

— Պէն մի՞, պիլմէյորըմ... ոնի կէօրմէք, պէրաբեր կէօթիւրմէք, սա-նա աֆվ օլընտրընը վէ էվյատ մաղա-մընտա գաղուլ օլընաճաղընը տանա սէօյլէմէք...: Սէնի հեր թարաֆտա արատըզ. պիզ չօգ զանմէթ վէրան, քէօթիւ գըզ... տէյիպ Ժանը կէյ-սիւնէ տօղրու սըզաը:

— Եա բէտէրի՞մ, տէյու Ժան սը-տու:

— Օնընլա մէչզուլ օլմա, պիլիր-սին... օ՝ մանէվիյաթ վէ բրէնսիբ արզասընտան տօլայը, լաֆին զալ-պէն հեր չէյի զուրութը:

Պու սրա զարու չալընտը: Ֆէր-նան Տէգօմպ իտի: Տէգօմպ հէման գա-բիթէնէ տօղրու կիտիպ

— Սիզի կէօրմէքլէ չօգ մէմնունըմ, տէտի: Հավատսի տույարն մը՝. էվ-լէնիյօրըզ:

Գաբիթէն՝ պիր տաղիպա տօսթլա-ըընը, Մօրանլարը տիւշիւնտիւ. լա-քին նէ՞ տէտին: Թէստիւք հեր չէյի եարմըշ. սէրֆիրու իթմէք լազըմ կէ-լիր:

— Պէն մի՞, պիլմէյորըմ... ոնի կէօրմէք, պէրաբեր կէօթիւրմէք, սա-նա աֆվ օլընտրընը վէ էվյատ մաղա-մընտա գաղուլ օլընաճաղընը տանա սէօյլէմէք...: Սէնի հեր թարաֆտա արատըզ. պիզ չօգ զանմէթ վէրան, քէօթիւ գըզ... տէյիպ Ժանը կէյ-սիւնէ տօղրու սըզաը:

— Եա բէտէրի՞մ, տէյու Ժան սը-տու:

— Օնընլա մէչզուլ օլմա, պիլիր-սին... օ՝ մանէվիյաթ վէ բրէնսիբ արզասընտան տօլայը, լաֆին զալ-պէն հեր չէյի զուրութը:

Պու սրա զարու չալընտը: Ֆէր-նան Տէգօմպ իտի: Տէգօմպ հէման գա-բիթէնէ տօղրու կիտիպ

— Սիզի կէօրմէքլէ չօգ մէմնունըմ, տէտի: Հավատսի տույարն մը՝. էվ-լէնիյօրըզ:

Գաբիթէն՝ պիր տաղիպա տօսթլա-ըընը, Մօրանլարը տիւշիւնտիւ. լա-քին նէ՞ տէտին: Թէստիւք հեր չէյի եարմըշ. սէրֆիրու իթմէք լազըմ կէ-լիր:

— Սիզ ճէտաւ եիբրէքլի պիր ա-տատընըզ, միւսիւ, տէտի Տէգոմպն զայիֆ բարմագլարընը դալը էլլէրիյ-լէ սըզարաղ՝

— Բաղարըզտա պէն դազանտըմ, դարիթէն, կէլ պոպ քի պիրտէն դի-յատէ դըսդանճլարըմ վար սրը:

Վէ ճէպինտէն քիւչիւք պիր մատ-տէ չըդարըզ Ժանա վէրտի:

— Բէտէրիմին պիր հէտիյէսի տիր. պիչարէ ատատ սիզի չօգ սէվիյօր. պունլար վալիտէյին միւճէվհէրաթը տըր, տէյիպ մանֆիազայը ուզաթտը: Ժան աչտը, իչինտէ իքի նէֆիս քիւ-բէ վար իտի. Ֆէրնան քէնտի էլիյլէ քիւբէլէրի Ժանընդն զուլաղլարընա թաղ-տը վէ Ժօրժէթէ խիթաղէն,

— Զէնկին օլմազ նէ էյի չէյ տիր. սէվկիւլիսինին խոչընա կի սէճէք հեր չէյի հաբատիլիր: Շու քիւչիւք հէտի-յէմի սիզ թաղտիմէ միւսատատ պու-յուրընը:

Ժօրժէթէ տէ քիւչիւք քիւբէլէր հէտիյէ իթտի:

[123] (Տեվամի)

յանընտա մաշ ալմագտա օլան ասքէրի վէ միւլքի վէ իլմի միւթէզաիտիյն վէ էյթամ վէ արամիլինտէն վէ մազուլիյնը միւլքիյէ վէ իլմիյէտէն չէնրի պին զրուշա զատար մաշ ալանլարա մաշլարընդն եիւզտէ եիրմիսի վէ պին զրուշան ֆազլա մաշ ալանլարա մաշլարընդն եիւզտէ օնպէշի նիսպէթինտէ թախսիսաթը ֆէվզլատէի չէհրիյէ իթա իտիլէմէք տիր։

Պէրրի վէ պահրի պիլուսմամ էրքեան վէ իմէրա վէ գապզթան վէ մէմուրիյն վէ մէնսուպիյնը ասքէրիյէյէ թախսիսաթլարընդն բու